

משרד הכלכלה
כאורה עם נאמה.

הוועדה להגברת התחרות והסרת חסמים ביבוא

מר עמית לנג
מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה
16.6.2016

הוועדה להגברת התחרות והסרת חסמים ביבוא

- מסקנות הוועדה הוגשו בנובמבר 2014. ביום 11.12.14 אימצה הממשלה, בהחלטתה מספר 2318, את המלצות הוועדה וקבעה עקרונות ליישום ההמלצות.

כללי

ניתוח מאקרו

חסמים עיקריים

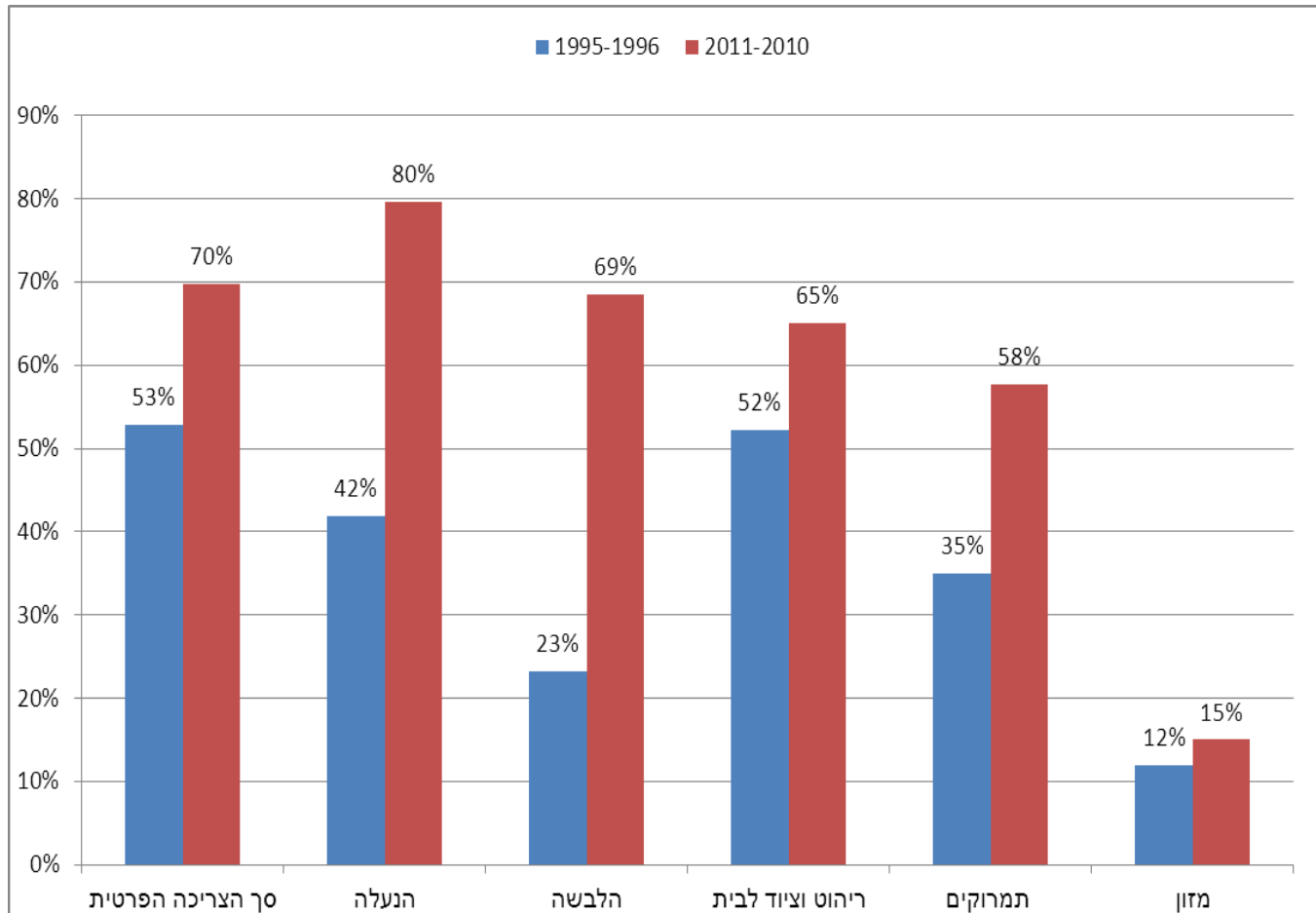
מדיניות בינ"ל

המלצות עיקריות

סקירת מאקרו

הצריכה הפרטית שיעור ההוצאה על מוצרים מיובאים בקטגוריות נבחרות

כללי

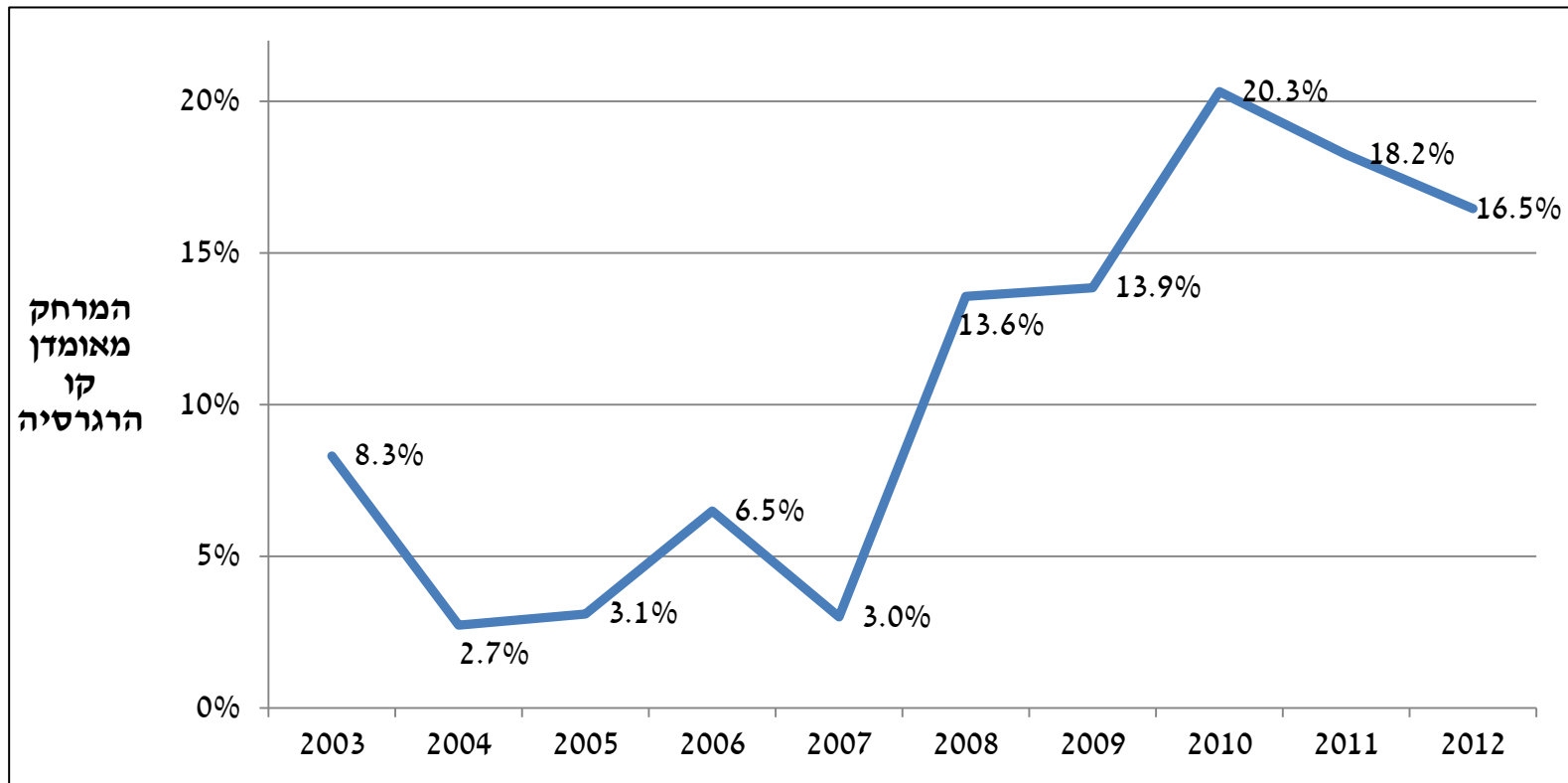
ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

פערי המחירים של מחירי הצריכה הפרטית בהשוואה למדינות OECD
גדלו מאד בשנים האחרונות (בתקנון לכוח הקנייה*)

*המרחק מאומדן קו הרגרסיה

מקור: עיבודים על נתוני OECD ו-Eurostat.

• השוואה זו כוללת את סך הצריכה הפרטית (מוצרים ושירותים).

• ראה גם: השוואה "פערי המחירים בין ישראל למדינות המפותחות", בנק ישראל 2012

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

בדיקות נבחרות

- **מזון –**
 - בין השנים 2004-2012 - עליה חדה במחירי המזון 36% (מדד המחירים לצרכן עלה ב-21%).
 - בשנים 2005-2010 חל גידול חד ברווחיות וברוחי חברות המזון והיבואנים הגדולים.
- **תמרוקים –**
 - בין השנים 2003-2008 - נרשם ייסוף חד של השקל – דבר שגרם לגידול ברווחיות של החברות ולא ירידה במחיר לצרכן.
 - בין השנים 2003-2013 נרשם גידול חד בשיעור ריאלי של 175% ברווחי עשרת יצרני ויבואני הטואלטיקה הגדולים.
- **מוצרי תעבורה –**
 - שיעור החלפים המקוריים בישראל מוערך ב- 61%. שיעור גבוה משמעותית ממשקלם באירופה.
 - מחיר החלפים המקוריים גבוה בהשוואה לאירופה. מחיר החלפים התחליפיים גבוה בהשוואה לאירופה.

מקורות

- *1 מתוך הסקירות של הכלכלן הראשי – משרד האוצר
- *2 קידום התחרות בענף הרכב – דוח חברת שלדור למשרד האוצר.

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

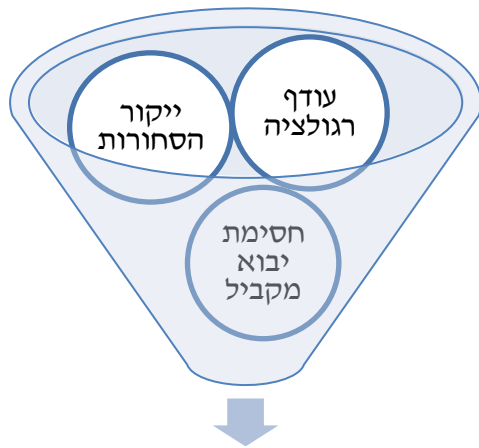
מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

חסמים עיקריים

חסמים מרכזיים

פגיעה בתחרות
ובמגוון המוצרים

1. העדר אמות מידה אחידות לקביעת דרישות

2. פיקוח הדוק של הרגולטור טרום היבוא

3. העדר התאמה בדרישות הטכניות לעולם

4. אסימטריה במידע - העדר נגישות ושקיפות

5. ניצול כוח מסחרי של יבואנים גדולים

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

מדיניות בינ"ל

עיקרי המדיניות האירופית

- דירקטיבות אחידות
- הערכת התאמה (מודולים)

חקיקה הרמונית

- הצהרת תאימות
- אחריות לעמידה ברגולציה
- ענישה אפקטיבית

אחריות יבואן

- ניהול סיכונים
- אפשרות מעקב אחר מוצרים בשוק
- תיאום ופיקוח בין הרשויות

פיקוח שוק

- מערכות התראה למוצרים בסיכון
- שיתוף מידע על המוצרים
- שיתוף בין לאומי באסטרטגיות פיקוח

שיתוף מידע

כללי

ניתוח מאקרו

חסמים עיקריים

מדיניות בינ"ל

המלצות עיקריות

אימוץ מדיניות יבוא חדשה
החלטת ממשלה – 2318

המלצות עיקריות

המלצות:

- העברת אחריות לגורם העסקי
- לקבוע חובת הצהרת יבואן
- שחרור מוצרים מהמכס על בסיס הצהרה – הפחתת בירוקרטיה
- הרחבת האחריות המשפטית
- הגברת והחמרת ענישה
- מעבר לפיקוח בשווקים

התאמת
דרישות הייבוא

התאמת
שיטת הייבוא

פיקוח בשווקים

גיבוש מנגנון ממשלתי ליישום מדיניות

טיפול בפרקטיקות אנטי תחרותיות

הגברת השקיפות והנגישות למידע

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

המלצות עיקריות

המלצות:

- יצירת התאמה מלאה של דרישות טכניות ותנאים אחרים (מכון התקינה, הרשויות המוסמכות)
- הסרת רשמיות מ-ND
- רשות תוכל לקבוע תנאים נוספים בתנאי שנשקלו שיקולי תחרות ובהתייחסות לתקינה בינ"ל

התאמת
דרישות הייבוא

התאמת
שיטת הייבוא

פיקוח בשווקים

גיבוש מנגנון ממשלתי ליישום מדיניות

טיפול בפרקטיקות אנטי תחרותיות

הגברת השקיפות והנגישות למידע

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

המלצות עיקריות

המלצות:

- הקמת מערך פיקוח בשווקים
- גיבוש מודל הפעלה ממשלתי על פי ניהול סיכונים
- יצירת ממשק עם המכס לשיתוף מידע רלוונטי לרשויות המוסמכות
- חיבור עם מערכות מידע בינ"ל

התאמת
דרישות הייבוא

התאמת
שיטת הייבוא

פיקוח בשווקים

גיבוש מנגנון ממשלתי ליישום מדיניות

טיפול בפרקטיקות אנטי תחרותיות

הגברת השקיפות והנגישות למידע

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

**המלצות
עיקריות**

המלצות עיקריות

המלצות:

- גיבוש סמכויותיו ותפקידו של משרד הכלכלה ומינוי פונקציה ייעודית במשרד לריכוז נושא – מדיניות חוקיות היבוא
- חובת היוועצות עם הממונה על חוקיות היבוא בעת קביעת דרישות חדשות

התאמת
דרישות הייבוא

התאמת
שיטת הייבוא

פיקוח בשווקים

גיבוש מנגנון ממשלתי ליישום מדיניות

טיפול בפרקטיקות אנטי תחרותיות

הגברת השקיפות והנגישות למידע

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

**המלצות
עיקריות**

המלצות עיקריות

המלצות:

- למנוע פעולות אנטי תחרותיות שמטרתן פגיעה ביבוא מקביל
- להטיל איסור על יבואן רשמי מלהתערב ביחסים בין קמעונאי ליבואן מקביל
- הממונה על ההגבלים יהיה אחראי על אכיפת ההסדרים בחוק

התאמת
דרישות הייבוא

התאמת
שיטת הייבוא

פיקוח בשווקים

גיבוש מנגנון ממשלתי ליישום מדיניות

טיפול בפרקטיקות אנטי תחרותיות

הגברת השקיפות והנגישות למידע

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

**המלצות
עיקריות**

המלצות עיקריות

המלצות:

- ריכוז מערכת ממוחשבת נגישה וברורה שתכלול מידע חיוני הנוגע לדרישות חוקיות הייבוא, נהלים הנחיות, הפנייה לטפסים מקוונים, עלויות שחרור וכד'
- פרסום קובץ הנחיות עדכני אחת לשנה על ידי הממונה על חוקיות היבוא שיאגד את קביעות המכס בנושא ייבוא
- קידום הטמעת מערכת מסלול

התאמת
דרישות הייבוא

התאמת
שיטת הייבוא

פיקוח בשווקים

גיבוש מנגנון ממשלתי ליישום מדיניות

טיפול בפרקטיקות אנטי תחרותיות

הגברת השקיפות והנגישות למידע

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

יישום ההמלצות סטטוס

משרד הבריאות – תחום המזון

- ההמלצות בתחום זה אומצו במסגרת חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), שאושר בכנסת במסגרת חוק ההסדרים - "רפורמת הקורנפלקס".
- יבוא מוצרים על פי המדיניות החדשה יתבסס על הגשת הצהרה ופיקוח בשווקים. טרם הגשת ההצרה יתבקש היבואן להיות רשום במשרד הבריאות.
- שני השינויים העיקריים שנכללו בחוק:
 - שחרור משלוח מזון רגיל מהנמל תוך 24 שעות.
 - פתיחת שערי המשק ליבוא מקביל.
- המשך יישום:
 - הסדרת נושא סימון מזון – יצירת סנכרון בין הצו להגנת הצרכן לבין התקנים.
 - בחינת הדרישות הייחודיות בתקני המזון הרשמיים – ND – (כ- 200 תקנים).

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

משרד התחבורה – הרפורמה במוצרי תעבורה

- הרפורמה עוסקת ביישום מדיניות יבוא חדשה בתחום מוצרי התעבורה. המסגרת החוקית ליישום רפורמה זו הינה צו יבוא חופשי.
- היקף היבוא אליו נוגעת הרפורמה הינו כ- 10 מיליארד ₪.
- השינויים העיקריים ברפורמה:
 - הסדרת תחום היבוא האישי - התרת יבוא אישי חופשי למעט מספר מוצרים.
 - הגדלת מספר המעבדות המבצעות בדיקות יבוא (3 מעבדות).
 - הפחתת בירוקרטיה כללית על הליך היבוא – תוצאת הרפורמה:
- חסכון בכמות התהליכים הבירוקרטים – הפחתה של 45% במספר התהליכים מול הרגולטור
- חיסכון בזמן תהליך היבוא – כ- 70%

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

משרד הבריאות – תחום התמרוקים

- היקף השוק של תחום התמרוקים מוערך בכ- 8 מיליארד ש"ח.
- ההמלצות בתחום זה אומצו במסגרת תקנות הרוקחים (תמרוקים), התשע"ה – 2015.
- משרד הבריאות עמל על הגשת התקנות לכנסת.
- התקנות כוללות:
 - תהליך שחרור מהיר ונטול בירוקרטיה עודפת המבוסס על הצהרה ופיקוח בשווקים.
 - פתיחת שערי השוק ליבוא מקביל, לאחר הגדרת מוצרים רגישים שלא יחול עליהם יבוא מקביל.

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

משרד האנרגיה – מוצרי חשמל

- יישום מדיניות יבוא חדשה בתחום יבוא מוצרי חשמל - הנצילות האנרגטית.
- ערך יבוא מוצרים אלו עולה על 6 מיליארד ש"ח.
- השינויים המתוכננים:
 - מעבר להצהרה והטלת אחריות על היבואן.
 - אימוץ דרישות רגולטוריות בהתאם לשווקים בינלאומיים.
 - אימוץ שיטות בדיקה עדכניות – תקנים.
 - פתיחת תחרות בבדיקות יבוא בתחום זה.

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

משרד התקשורת – ציוד אלחוטי

- יישום מדיניות יבוא חדשה בתחום יבוא ציוד אלחוטי שתביא להפחתת הנטל הבירוקרטי.
- ערך יבוא מוצרים אלו עולה על 13 מיליארד ₪. מדובר בשוק עם פוטנציאל צמיחה.
- משרד התקשורת עמל על יישום ההמלצות בתחום הציוד האלחוטי, כדלקמן:
 - חיבור למערכת מסלול בחודשים הקרובים.
 - הפחתת רגולציה בתחום יבוא מכשירים סלולריים – כגון – יבוא טלפונים מיוחדשים, הקלות בהליך היבוא של טלפונים סלולריים ועוד.
 - בתהליך - בחינת יישום מודל יבוא המבוסס על הצהרה והעברת אחריות ליבואן.

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

משרד הכלכלה – תחום התקינה

- אימוץ תקנים בינלאומיים ללא שינויים לאומיים. דיון חוזר בתקנים שכוללים דרישות ייחודיות.
- הרפורמה בתקינה – מחולקת לשני תהליכים
 - ביטול המונופול על בדיקות יבוא
 - הכנסת תחרות בתחום בדיקות מעבדות, בעניין התאמת הטובין לתקן רשמי.
 - הפחתת מספר בדיקות היבוא – שינוי השיטה הקיימת
 - הנהגת מודל ניהול סיכונים שיביא למיקוד הבדיקות בטובין בעלי סיכון.
 - הגשת הצהרה במקום תצהיר, ושמירת מידע אודות הטובין
- שני התהליכים מחייבים שינויי חקיקה שמקודמים בימים אלה.

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

משרד הכלכלה – תחום התקינה

- בשנים האחרונות בוטלו יותר מ- 60 תקנים רשמיים.
- הועברו יותר מ- 270 סעיפים מבדיקות לתצהירים (ND)
- כל תקן הכולל דרישות ייחודיות לישראל, נבחנת השפעתו על תחום היבוא טרם אישורו.
- יצירת ודאות בעניין הליך אכרזות תקנים רשמיים לפי סעיף 8 לחוק התקנים. החלטת הממשלה 1366 מיום 3.4.16.

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

מניעת פרקטיקות אנטי תחרותיות

- הומלץ על ידי הוועדה –
 - לאסור בחקיקה פעולות אנטי-תחרותיות של יבואנים רשמיים, שעניינן לפגוע ביבוא מקביל למדינת ישראל.
 - הוועדה לא ראתה לנכון להמליץ על איסור גורף על הסדרי בלעדיות בין יצרנים זרים ליבואנים רשמיים.
- הרשות להגבלים עסקיים, הכינה תזכיר חוק בהתאם להמלצת הוועדה.
- תזכיר החוק אושר על ידי ועדת שרים לחקיקה ביולי 2015.

כללי

ניתוח
מאקרו

חסמים
עיקריים

מדיניות
בינ"ל

המלצות
עיקריות

סוף.

